


ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, DDS, (Χειρουργός Οδοντίατρος Αισθητικής, Επανορθωτικής και Αθλητικής Οδοντιατρικής)

Το να μιλάει κάποιος δημόσια για το στοματικό σεξ, ήταν παλιότερα ένα μεγάλο ταμπού για την ελληνική κοινωνία, ακόμα κι αν αυτός ο κάποιος ήταν γιατρός. Στις μέρες μας όμως, και με δεδομένο ότι η στοματογεννητική επαφή είναι μια πολύ συχνή ερωτική πράξη μεταξύ ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών, είναι ανάγκη να κρατήσουμε μακριά τις όποιες προκαταλήψεις και να ενημερωθούμε σωστά για τους κινδύνους που κρύβει, ακόμα και για την ίδια τη ζωή των ερωτικών συντρόφων.

Η γνώση όχι μόνο ωφελεί τον καθένα προσωπικά, αλλά παράλληλα δημιουργεί και μια ηθική υποχρέωση των γονιών προς τα παιδιά τους, ώστε να τα ενημερώσουν και συννεπώς να τα προστατεύσουν, πριν ακόμα αυτά ξεκινήσουν την σεξουαλική τους ζωή.

ΠΟΙΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΜΕΤΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΣΤΟΜΑΤΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΕΠΑΦΗ;

Τα περισσότερα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (ΣΜΝ), δύναται να μεταδοθούν και μέσω της επαφής του στόματος με τα γεννητικά όργανα. Ας δούμε τα σημαντικότερα από αυτά:

ΕΡΠΗΣ: Ο ιός του απλού έρπητα HSV, ευνοείται ιδιαίτερα από τις συνθήκες της στοματογεννητικής επαφής περνώντας με ιδιαίτερη ευκολία από τον ένα σύντροφο στον άλλο. Ο έρπης έχει δύο τύπους και μεταδίδεται όταν η νόσος κατά την επαφή είναι ήδη εκδηλωμένη, αλλά και για μικρό χρονικό διάστημα πριν εμφανιστεί ή αφού έχει υποχωρήσει. Εκδηλώνεται με μικρές φουσκάλες στο στόμα, τα χείλη ή τα γεννητικά όργανα, που εγκαταλείπουν μικρά, επώδυνα έλκη και χαρακτηρίζεται από υφέσεις και εξάρσεις.

AIDS: Παρά το γεγονός ότι ο ιός του AIDS αποδεδειγμένα μεταδίδεται με το στοματικό έρωτα, η σημασία του έχει υποτιμηθεί. Η πιθανότητα μετάδοσης είναι μικρότερη από κάθε άλλου είδους σεξουαλική επαφή, αλλά αυξάνεται πολύ με την παρουσία αμυχών, ελκών, πληγών ή εκσπερμάτωσης στη στοματική κοιλότητα του αποδέκτη της επαφής.

HPV: Ο ιός των θηλωμάτων μεταδίδεται με την στοματογεννητική επαφή και είναι υπεύθυνος για τα αυξημένα κρούσματα καρκίνου του λάρυγγα, καθώς και για το 50% όλων των καρκίνων του στόματος.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ: Η πιθανότητα μετάδοσης ηπατίτιδας Β και C με το στοματικό σεξ είναι υπαρκτή, αλλά σχετικά χαμηλή και αυξάνεται πολύ στους ασθενείς με AIDS. Αντιθέτως η μετάδοση της ηπατίτιδας Α με την στοματοπρωκτική επαφή είναι σχεδόν βέβαιη καθώς ο ιός βρίσκεται σε μεγάλη ποσότητα στα κόπρανα των νοσούντων.

ΧΛΑΜΥΔΙΑ: Τα χλαμύδια μπορούν να εισβάλλουν κατά τη στοματογεννητική επαφή και να εμφανιστούν 1-3 εβδομάδες μετά τη μόλυνση. Εκδηλώνονται στο στόμα ή το λαιμό, ειδικά μετά από πεολεϊχία.

ΒΛΕΝΟΡΡΟΙΑ: Ο γονόκοκκος που προκαλεί την βλενόρροια μπορεί εύκολα να μεταδοθεί στο λαιμό κατά τη διάρκεια της στοματικής επαφής, ειδικά της πεολεϊχίας. Προκαλεί φλεγμονή με πόνο, πύον και αίσθημα "καψίματος στο λαιμό", καθώς και πρησμένους λεμφαδένες.

ΣΥΦΙΛΗ: Η σύφιλη μεταδίδεται με άμεση στοματογεννητική επαφή με άτομο που πάσχει από τη νόσο. Τα σημεία από τα οποία συνήθως εισβάλλει είναι η γλώσσα, η μαλακή υπερώα και τα χείλη. Στο σημείο εισόδου μετά από 2-5 εβδομάδες από την μόλυνση, εμφανίζεται ένα στρογγυλό, ελαφρά επημένο, ερυθρό έλκος, συνήθως ανώδυνο, που ακολουθείται υποχρεωτικά από σύστοιχη λεμφαδενίτιδα.



ΣΤΟΜΑΤΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΕΠΑΦΗ:

Ποιες ασθένειες μεταδίδονται; Τι πρέπει να ξέρουμε εμείς και τα παιδιά μας; Πώς η οδοντιατρική συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων;

Ακολουθούν οι εκδηλώσεις στα γεννητικά όργανα.

ΠΟΙΑ ΑΤΟΜΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

Η ύπαρξη στη στοματική κοιλότητα πληγών, ελκών και περιοδοντικών νόσων, αποτελεί σοβαρό προδιαθεσικό παράγοντα για να μεταδοθεί μια ασθένεια με τη στοματογεννητική επαφή. Ηλικιακά ο κίνδυνος είναι ο ίδιος ανεξαιρέτως, σε όλες τις σεξουαλικά ενεργές ηλικιακές ομάδες, που θα εκτεθούν στη νόσο. Στους νέους ο κίνδυνος μεγαλώνει όχι λόγω της ηλικίας, αλλά λόγω της συχνής εναλλαγής ερωτικών συντρόφων και της αυξημένης συχνότητας που επιδιόχονται σε αυτού του είδους την ερωτική πράξη. Οι γυναίκες και οι ομοφυλόφιλοι άντρες κινδυνεύουν περισσότερο, αφού η πεολεϊχία αποτελεί ευνοϊκότερο τρόπο μετάδοσης από την αιδοιολεϊχία. Τέλος, έρευνες έχουν δείξει ότι η μετάδοση ενός ΣΜΝ με το στοματικό σεξ ευνοείται, όταν υπάρχει πτώση του αμυντικού συστήματος του αποδέκτη ή όταν προϋπάρχει και άλλο σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ Ο ΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ ΕΡΩΤΑΣ ΝΑ ΠΝΕΙ ΑΣΦΑΛΗΣ;

Σύμφωνα με το Κέντρο Ελέγχου λοιμώξεων των ΗΠΑ, υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα πρόληψης που μπορούν να μειώσουν την πιθανότητα μετάδοσης ενός νοσήματος με την στοματογεννητική επαφή:

1. Χρήση προφυλακτικού
2. Αποφυγή της εκσπερμάτωσης μέσα στη στοματική κοιλότητα
3. Αποφυγή του στοματικού σεξ, υπό την παρουσία αίματος, αμυχών, πληγών ή περιοδοντικών νόσων όπως η ουλίτιδα και η περιοδοντίτιδα.
4. Αποφυγή στοματογεννητικής επαφής με αγνώστους ή άτομα που γνωρίζουμε ότι έχουν σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα.
5. Εμβολιασμός για την ηπατίτιδα Α και Β παίδων και ενηλίκων, καθώς και εμβολιασμός νέων για τον HPV πριν αρχίσουν τη σεξουαλική τους ζωή.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσουμε ότι η χρήση στοματικών πλύσεων με διάφορα αντισηπτικά σκευάσματα, πριν ή μετά την επαφή δεν έχει αποδειχθεί ότι μειώνει τον κίνδυνο μετάδοσης των σεξουαλικών νοσημάτων.

ΣΕ ΠΟΙΑ ΗΛΙΚΙΑ ΠΡΕΠΕΙ Ο ΓΟΝΙΟΣ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ;

Η σεξουαλική αγωγή πρέπει να ξεκινάει από τότε που το παιδί αρχίζει να αντιλαμβάνεται τον εαυτό του, στην αρχή με απλά μηνύματα, τα οποία, όσο μεγαλώνουν τα παιδιά θα γίνονται πιο σύνθετα. Η στοματογεννητική επαφή όμως και οι κίνδυνοι που εμπεριέχει, αποτελεί εκ φύσεως ένα θέμα, που σίγουρα δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε μικρές ηλικίες. Έχοντας ως δεδομένο την μελέτη της μονάδας εφηβικής υγείας του Νοσοκομείου "Α. Κυριακού" που αποδεικνύει ότι οι έφηβοι στην Ελλάδα ξεκινάνε την ερωτική τους δραστηριότητα κατά μέσο όρο στην ηλικία των 14.5 ετών, οι γονείς πρέπει να ενημερώνουν αναλυτικά τα παιδιά τους και για το θέμα αυτό, όταν αυτά αγγίζουν την ηλικία των 13 - 14 ετών. Στόχος είναι να κατανοήσουν τα παιδιά πόσο εύκολα μπορεί να γίνει στοματογεννητικά, η μετάδοση ενός σοβαρού νοσήματος, που ενδεχομένως να αποδειχθεί ακόμα και καταστροφικό για τη ζωή τους, αλλά και να εμπεδώσουν τους τρόπους προστασίας, με κυρίαρχο μέτρο τη χρήση προφυλακτικού.

ΓΙΑΤΙ Ο ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ;

Η τακτική επίσκεψη στον οδοντίατρο μπορεί πραγματικά να θεωρηθεί ως ένα μέτρο πρόληψης, κατά της μετάδοσης των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων. Η θεραπεία της ουλίτιδας, της περιοδοντίτιδας, της περιστεφανίτιδας, των αποστημάτων και των συριγγίων και η αποκατάσταση παλιών γεφυρών, οδοντοστοιχιών και σφραγισμάτων, που τραυματίζουν τη γλώσσα και τις παρειές, είναι μερικές μόνο από τις οδοντιατρικές πράξεις που αποτρέπουν την παρουσία αίματος, πληγών και ελκών στη στοματική κοιλότητα. Με τον τρόπο αυτό μειώνονται οι πιθανές πύλες εισόδου στον οργανισμό των βακτηρίων ή των ιών, που πιθανώς ανευρίσκονται στα κολπικά υγρά ή στο σπέρμα και έρχονται σε επαφή με τη στοματική κοιλότητα. Παράλληλα ο οδοντίατρος είναι αυτός που σε πολλές περιπτώσεις, πρώτος από όλους, εντοπίζει και αναγνωρίζει τις βλάβες του στόματος που παραπέμπουν σε σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα, πριν ακόμα εμφανιστούν σε οποιοδήποτε άλλο μέρος του σώματος, πριν καν ο ίδιος ο ασθενής το αντιληφθεί. Η έγκαιρη διάγνωση και παραπομπή σε εξειδικευμένο γιατρό για την εφαρμογή της θεραπείας, μπορεί σε πολλές περιπτώσεις να σώσει ακόμα και τη ζωή του ασθενή.